

KR.0002.2.2025

Posiedzenie Rady NCN 5-6 lutego 2025 r.

Miejsce posiedzenia:

Narodowe Centrum Nauki

Kraków, ul. Twardowskiego 16

W dniach 5-6 lutego 2025 r. odbyło się posiedzenie Rady Narodowego Centrum Nauki (NCN). W pierwszym dniu spotkania, Rada pracowała w ramach Komisji ds. współpracy międzynarodowej, Komisji Odwoławczej, Komisji ds. regulaminów i procedur oraz Komisji ds. oceny efektów działalności NCN. Tego samego dnia odbyły się również posiedzenia Komisji głównych Rady NCN: Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce (HS), Nauk Ścisłych i Technicznych (ST) oraz Nauk o Życiu (NZ). Posiedzenie plenarne Rady NCN odbyło się dnia następnego według przyjętego porządku obrad.

Na wstępie spotkania członkowie Rady zapoznali się z informacjami na temat bieżących spraw związanych z funkcjonowaniem NCN, w tym z informacją przekazaną przez prof. Krzysztofa Józwiaka Dyrektora NCN o zakresie wykonywanych zadań i wydatkowanych na ten cel środkach w IV kwartale 2024 r. Dyrektor NCN przedstawił również informację na temat przekazanych przez Premiera RP Donalda Tuska obligacji Skarbu Państwa o wartości 500 mln zł, w ramach których NCN planuje finansować konkursy SONATA BIS i SONATA, a jeśli środki na to pozwolą również PRELUDIUM i SONATINA. Dzięki temu dotacja celowa będzie mogła zostać przeznaczona na inne programy, w szczególności OPUS. Obecnie trwają analizy prawne i konsultacje w zakresie zmian legislacyjnych, które mają umożliwić wykorzystanie obligacji na finansowanie badań podstawowych. Rada NCN pozytywnie zaopiniowała Plan finansowy NCN na rok 2025 i kolejne lata, przyjmując w tej sprawie [uchwałę nr 6/2025](#) (21 głosów „za”).

Rada przyjęła zmiany w warunkach przeprowadzania konkursu OPUS i PRELUDIUM przyjmując odpowiednio [uchwałę nr 7/2025](#) oraz [uchwałę nr 8/2025](#) w tej sprawie (22 głosy „za”). Rada ustaliła również wysokość środków na realizację projektów badawczych w konkursach OPUS 29 i PRELUDIUM 24, planowanych do ogłoszenia przez NCN 17 marca 2025 r. Decyzją Rady przyjętą [uchwałą nr 9/2025](#) i [uchwałą nr 10/2025](#) (22 głosy „za”) naukowcy otrzymają łącznie 600 mln zł, w tym 550 mln zł z przeznaczeniem na realizację projektów badawczych w konkursie OPUS 29 i 50 mln zł w konkursie PRELUDIUM 24.

Rada omówiła również propozycje zmian w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez NCN w zakresie projektów, szczególnie w kontekście łączenia pobierania wynagrodzenia etatowego ze świadczeniem emerytalnym. W dyskusji na ten temat podtrzymano przyjętą przez Rady poprzednich kadencji strategię finansowania wynagrodzeń etatowych i konieczności zapewnienia szans młodszy badaczom. Rada wstępnie zdecydowała się na utrzymanie obowiązujących zasad z koniecznością dodatkowego uszczelnienia zakazu jednoczesnego pobierania wynagrodzenia etatowego finansowanego z NCN i świadczenia emerytalnego, obejmującego inne świadczenia równorzędne. Rada przeprowadziła również dyskusję na temat zasad finansowania doktorantów w ramach grantów NCN. Zwrócono uwagę, że reforma systemu kształcenia doktorantów, wprowadzona w 2018 r. wraz z utworzeniem szkół doktorskich, zmieniła sposób przyznawania stypendiów. Obecnie NCN finansuje zarówno stypendia naukowe, jak i doktoranckie, co powoduje nierówności między doktorantami. W związku z tym, Rada wstępnie podjęła decyzję o stopniowym wygaszeniu stypendiów naukowych i przeniesieniu środków na stypendia doktoranckie. Ma to na celu uproszczenie systemu i dostosowanie go do aktualnych realiów. Podkreślono również konieczność dalszej analizy wysokości stypendiów doktoranckich oraz

zasad ich łączenia z innymi formami wynagrodzenia w projektach badawczych finansowanych przez NCN. Planowane zmiany będą wdrażane stopniowo, a szczegóły zostaną dopracowane w ramach prac Komisji ds. regulaminów i procedur.

Rada [uchwałą nr 11/2025](#) (22 głosy „za”) przyjęła zasady współpracy NCN i Fundacji Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta w zakresie przeprowadzenia programu Fulbright Senior Award edycja 2025-27, a także [uchwałą nr 12/2025](#) (22 głosy „za”) określiła warunki oraz regulamin przeprowadzenia naboru wniosków na finansowanie przez NCN komponentów badawczych w projektach finansowanych w ramach tego programu. NCN zobowiązało się do sfinansowania maksymalnie 10 komponentów badawczych, z których każdy może wynosić do 200 tys. zł, co łącznie stanowi 2 mln zł. Kandydaci będą mogli zaplanować środki na badania i po powrocie ze stypendium Fulbrighta w USA wystąpić do NCN z wnioskiem o ich finansowanie.

W związku z zaplanowanym na marzec br. ogłoszeniem przez sieć M-ERA.NET konkursu na międzynarodowe projekty badawcze z zakresu nauki o materiałach, inżynierii materiałowej, niskoemisyjnych technologii energetycznych oraz badań nad materiałami dla przyszłych technologii produkcji akumulatorów, Rada [uchwałą nr 14/2025](#) (22 głosy „za”) zdecydowała się przeznaczyć 1,5 mln euro na realizację projektów badawczych w tym konkursie prowadzonych przez polskie zespoły naukowe. [Uchwałą nr 15/2025](#) (11 głosów „za”, 5 głosów „przeciw”, 3 głosy „wstrzymujące”) zdecydowała również o przeznaczeniu 750 tys. euro na projekty realizowane przez polskie zespoły badawcze w konkursie CHIST-ERA IV Call 2025, przeprowadzanym w ramach sieci CHIST-ERA wspierającej badania z zakresu technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych.

W wyniku toczących się dyskusji, Rada [uchwałą nr 16/2025](#) (21 głosów „za”) przyjęła stanowisko w sprawie pisma Komitetu Architektury i Urbanistyki PAN dotyczącego utworzenia panelu „architektura i urbanistyka” w wykazie paneli NCN, w ramach których są ogłaszane i przeprowadzane konkursy NCN. Rada uwzględniając stanowisko Komisji Nauk Ścisłych i Technicznych oraz Komisji Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce w tej sprawie, nie przychyliła się do postulatu utworzenia nowego panelu dedykowanego architekturze i urbanistyce. Zdaniem Rady, aktualna struktura 26 paneli dziedzinowych NCN obejmuje szeroki zakres badań, w tym tematykę związaną z architekturą i urbanistyką, a projekty z tego obszaru mogą być składane w ramach istniejących paneli ST8, HS2 i HS4, co umożliwia interdyscyplinarne podejście do oceny wniosków. Rada zapewnia, że brak dedykowanego panelu nie wpływa na możliwość składania wniosków z obszaru architektury i ich rzetelnej oceny, natomiast kluczowe dla pozyskania finansowania jest zwiększenie liczby wysokiej jakości wniosków składanych w konkursach NCN.

W dalszej części obrad, Rada [uchwałą nr 19/2025](#) (21 głosów „za”) wybrała Zespoły Ekspertów do oceny wniosków w konkursie MINIATURA 9, planowanego do ogłoszenia przez NCN 3 lutego br. Oceniono również raporty końcowe z realizacji grantów NCN przyjmując w tej sprawie [uchwałą nr 21/2025](#) (21 głosów „za”).

Na zakończenie Rada [uchwałą nr 18/2025](#) (21 głosów „za”) otworzyła konkurs na stanowisko Koordynatorów Dyscyplin HS, ST, NZ. Termin przyjmowania zgłoszeń w konkursie został wyznaczony do 6 marca br.

Prof. dr hab. Tomasz Dietl
Przewodniczący Rady
Narodowego Centrum Nauki